

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4138/2025
24.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужилаца мал. АА, кога заступа законска заступница - мајка ББ и ББ, обоје из ..., чији је пуномоћник Софија Шпановић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Владимир Алишић, адвокат из ..., ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 554/24 од 30.10.2024. године, у седници одржаној 24.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 554/24 од 30.10.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 475/23 од 06.06.2024. године, ставом првим изреке, одређено је да се мења обавеза издржавања утврђена пресудом Основног суда у Сремској Митровици, Судска јединица у Инђији П2 558/2013 од 11.06.2013. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени ВВ из ... да на име свог дорпиноса за издржавање тужиоца мал. АА из ..., плаћа месечни износ од 15.000,00 динара, док за то постоје законски услови, до петог у месецу за текући месец, почев од 02.10.2023. године, као дана подношења тужбе, уплатом путем поштанске уплатнице на адресу мајке ,законске заступнице ББ. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени лиши родитељског права у односу на малолетног тужиоца у делу давања сагласности за подношење захтева за издавање путне исправе, захтева за издавање уверења о држављанству, за промену адресе пребивалишта детета на своју адресу, за упис детета у школу, за путовање у иностранство и путовање детета са другим лицем у иностранство уз сагласност само мајке и законске заступнице, те сагласности да буде самостални пратилац детета у здравственим установама, као и захтев тужиље за накнду трошкова парничног поступка. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да мал. тужиоцу мал. АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 60.750,00 динара, док је у преосталом делу захтев за накнаду трошкова парничног поступка одбијен као неоснован. Ставом петим изреке, мал. тужилац је ослобођен обавезе плаћања трошкова судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 554/24 од 30.10.2024. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена, делимично одбијена и пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 475/23 од 06.06.2024. године, преиначена у делу одлуке о трошковима парничног поступка тако што се износ трошкова поступка досуђен мал. тужиоцу у износу од 60.750,00 динара снижава на износ од 49.500,00 динара, а у преосталом побијаном а непреиначеном делу првостепена пресуда је потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију, побијајући је у делу којим је одлучено о висини његовог доприноса за издржавање мал тужиоца (преко износа од 12.000,00 динара) и у погледу одлуке о трошковима парничног поступка, због погрешне примене материјалног права.

Законска заступница мал. тужиоца је поднела одговор на ревизију са предлогом да се ревизија одбије као неоснована.

Испитујући правилност другостепене пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон) у вези члана 202. Породичног закона, Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Такође, неосновано се садржином ревизије указује да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП-а, с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП с`обзиром на то да је другостепени суд оценио све битне жалбене наводе.

Према утврђеном чињеничном стању, током трајања ванбрачне заједнице парничних странака рођен је ...2011. године, њихов син АА. Пресудом Основног суда у Сремској Митровици, Судска јединица у Инђији П2 558/2013 од 11.06.2013. године, мал. тужилац је поверен мајци на самостално вршење родитељског права, уређен је начин одржавања личних односа детета са оцем који је обавезан да доприноси његовом издржавању са 10.000,00 динара месечно. Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 254/14 од 21.10.2014. године измењен је начин одржавања личних односа мал. АА са оцем установљен пресудом од 11.06.2013. године. У међувремену су се промениле околности, мал. тужилац је старији сада има 13 година и похађа шести разред основне школе, па су његове потребе веће, у погледу исхране, хигијене, одеће, обуће, школских и ваннаставних активности. Утврђено је да месечне потребе за мал. АА износе између 30.000,00 и 40.000,00 динара. Законска заступница - мајка је по занимању васпитач, запослена је у ПУ „...“ у ... где остварује зараду око 70.000,00 динара, месечно и живи са ванбрачним супругом и њиховим заједничким дететом у изнајмљеном стану за чију закупнину и режијске трошкове издвајају месечно износ од око 50.000,00 динара. Ванбрачни супруг тужиље ради у ресторану „...“ у ... где остварује зараду у висини од 80.000,00 динара. Поред наведених послова тужилца - законска заступница и њен ванбрачни супруг имају приватни посао, кетеринг „...“. Осим издржавања деце тужилца нема обавезе издржавања других лица.

Тужени је завршио ... школу у Новом Саду. Променио је презиме „презивао се ... по оцу а сада носи мајчино презиме ВВ“. Власник је фирме „ВВ“ која је тренутно у мировању. Месечно остварује приходе у висини између 50.000,00 и 60.000,00 динара. Уредно је плаћао издржавање у висини од 10.000,00 динара и малолетном тужиоцу је давао новац за рођендан и празнике. Живи у кући чији је власник његова мајка. Месечно плаћа режије за кућу у висини од око 10.000,00 до 15.000,00 динара. Поред издржавања малолетног тужиоца нема обавезу издржавања других лица. Приликом одлучивања судови су имали у виду минималну суму издржавања одређену одредбом члана 160. став 1. Породичног закона која према последњим објављеним подацима надлежног министарства износи 45.741,00 динар.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су правилно применили материјално право из члана 164. Породичног закона - ПЗ налазећи да су се стекли услови за измену висине издржавања одређене ранијом одлуком (пресудом Основног суда у Семској Митровици, Судска јединица у Инђији П2 558/2013 од 11.06.2013. године), односно повећање обавезе туженог, оцењујући да тужени има могућности да на име свог доприноса за издржавање малолетног АА плаћа месечни износ од 15.000,00 динара почев од 02.10.2023. године, као дана подношења тужбе.

Правилно су нижестепени судови применили одредбу члана 160. ПЗ, којом су прописани начин и услови под којима се одређује износ издржавања - према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања (које зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржавања друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања), при чему се води рачуна о минималаној суми издржавања, као и одредбу члана 162. став 3. истог закона која прописује да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ - дужник издржавања, а све у најбољем интересу малолетног АА у складу са чланом 6. и 266. ПЗ.

По оцени Врховног суда, промениле су се околности на основу којих је донета претходна одлука о висини доприноса за издржавање малолетног детета у смислу члана 164. ПЗ, а које оправдавају повећање висине издржавања. Од доношења раније одлуке измениле су се околности на страни мал. тужиоца у том смислу што је тада био млађег узраста и тада су његове потребе биле знатно мање него сада када је једанаест година старији, јер се потребе које се огледају у исхрани, одевању, хигијени, образовању, становању и разоноди, повећавају са узрастом детета. Наиме, правилно су нижестепени судови применом одредаба чл. 160-163 ПЗ, утврдили потребе малолетног тужиоца које су условљене његовим годинама и потребама за образовањем, а које тужени није оспоравао, као и могућности дужника издржавања - туженог, које су условљене његовим приходима, могућностима за запослење и стицањем зараде, његовим годинама живота и радном способношћу, те његовим личним потребама. Имајући у виду све околности конкретног случаја и примењујући на њих критеријуме за одређивање издржавања, овај суд сматра да је правилан закључак другостепеног суда да је тужени у могућности да, супротно ревизијским наводима, на име свог доприноса за издржавање свог детета плаћа износ од 15.000,00 динара месечно који је минималан с обзиром на узраст малолетног АА и његове утврђене потребе. Досуђеним издржавањем обезбеђују се животни и здравствени услови за правилан и потпуни развој детета, а истовремено се не угрожава егзистенција самог туженог, као дужника издржавања, нарочито имајући у виду да тужени не доприноси његовом издржавању на

други начин као и околност да је доприносио издржавању малолетног детета износом који је далеко испод законског минимума.

Неосновани су наводи ревизије туженог да суд није правилно утврдио његове материјалне могућности, с обзиром да су нижестепени судови правилно ценили чињеницу да тужени остварује зараду у износу од око 50.000,00 - 60.000,00 динара, да је здрав и радно способан и да је власник фирме која је тренутно у мировању, али да га то не ослобађа обавезе да доприноси издржавању свог детета. При томе, тужени је у обавези да ангажује све могућности и уложи додатни напор да на све дозвољене начине обезбеди средства како за своје, тако и за издржавање свог детета, што је његова законска обавеза у смислу члана 167. став 2. ПЗ, а које се ни под којим условима, ни у каквој тешкој материјалној животној ситуацији, не може ослободити. Остала средства за издржавање заједничког детета обезбедиће његова мајка, која је то и до сада чинила, а којој се у допринос за издржавање урачунава и свакодневни рад и старање да се детету обезбеде услови за правилан раст и развој. Такође, с порастом потреба мал. АА и повећању животног стандарда туженог малолетном детету стоји на располагању захтев за повећање доприноса за издржавање.

Без утицаја су наводи ревизије у којима се оспорава одлука о трошковима поступка с обзиром на то да о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима суд одлучује по слободној оцени у свакој конкретној парници водећи рачуна о разлозима правичности (члан 207. ПЗ).

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић